

tási alap tényleges felosztása további törvényhozási rendelkezésig függőben marad.

A külfölddel való értékpapírforgalom ellenőrzése és szabályozása, valamint a részvények osztalékszelvényeinek és kötvények s záloglevelek szelvényeinek beváltása tárgyában 1935. évi február hó 24-én hatályba lépett 1970/1935. M. E. sz. rendelet. (B. K. 46. szám.)

A Magyar Nemzeti Bank engedélye nélkül tilos külfölditől részvényt, záloglevelet, államadóssági vagy más kötvényt, valamint ezeknek oształék- és kamatszélvényeit és az ezekre szóló utalványt (röviden: értékpapírt) megvenni, külföldinek értékpapírt eladni, úgyszintén külföldivel értékpapír tárgyában bárminemű más ügyletet kötni, értékpapírt tárgyzó ügylet kötésére külfölditől megbízást vállalni vagy külföldinek megbízást adni: e tilalmak szempontjából közömbös, hogy az értékpapír belföldön vagy külföldön van-e és közömbös az is, hogy azt belföldön vagy külföldön kell-e szolgáltatni. Tilos belföldinek külföldön lévő értékpapírját eladnia; belföldi tulajdonában külföldön lévő értékpapírt megvenni, ilyen értékpapír tárgyában bárminemű más ügyletet kötni, ily ügylet kötésére megbízást adni vagy vállalni és külföldi javára belföldön őrzött értékpapírkészletet más külföldire átruházni.

A jelen rendelet szempontjából külföldi alatt kell érteni külföldön lakó személyt, külföldön székhellyel (teleppel) bíró jogi személyt vagy céget, az utóbbit akkor is, ha jogi személyisége nincs; belföldi alatt kell érteni belföldön lakó személyt, belföldön székhellyel (teleppel) bíró jogi személyt vagy céget, az utóbbit akkor is, ha jogi személyisége nincs. Külföldi cégek Magyarországon lévő telepei (fiókjai, képviselői) a belföldi cégekkel, belföldi cégek külföldön lévő telepei (fiókjai, képviselői) pedig a külföldi cégekkel egy tekintet alá esnek. A kir. Kúria 2361/1934. sz. határozata szerint több mint egy esztendeje Budapesten lakó idegen állampolgár devizajogi szempontból belföldinek tekintendő.

Bármily részvény osztalékszelvényére csak a szelvényen feltüntetett belföldi fizetőhelynek szabad fizetést teljesítenie; ha a szelvényen belföldi fizetőhely megjelölve nincsen, a kibocsátó részvénytársaság főtelepének pénztára vagy a Magyar Nemzeti Bank által külföldi fizetési eszközök átvételére feljogosított (ú. n. megbízott) pénzügyintézet főtelepének pénztára teljesíthet fizetést. Fizetést csak akkor szabad teljesíteni, ha a szelvény bemutatója a részvényt, amelyhez a szelvény tartozik, a fizetőhelynél 8 nap tartamára letétbe helyezi vagy igazolja, hogy a részvény belföldön közjegyző, hatóság, közpénztár vagy ú. n. megbízott pénzügyintézet őrzetében van. Az erről szóló tanúsítványt a fizetőhely megőrizni köteles. Ugyanez áll záloglevelek vagy kötvények szelvényeire teljesítendő fizetés esetében is. A 6.900/1931. M. E. sz. rendelet alá eső kötvények és záloglevelek szelvényeire teljesítendő fizetések tekintetében továbbra is a 6.900/1931. M. E. sz. rendelet rendelkezései irányadók. Ha a részvényt, illetve záloglevelet vagy kötvényt a szelvény bemutatója a fentiek szerint letétbe nem helyezi vagy nem igazolja, hogy azok a fentebb említett módon őrzetben vannak, a bemutatott szelvény ellenértéke a bemutatónak csak zárolt számlán írható javára. E §. rendelkezései a „Magyar királyság 1924. évi állami kölcsöne” kötvényeinek szelvényeire nem vonatkoznak.

E rendeletben foglalt tilalmak és korlátozások a Magyar Nemzeti Bankra nem terjednek ki. A Magyar Nemzeti Bank e tilalmak és korlátozások alól akár egyes esetekre, akár az eseteknek bizonyos előre meghatározott csoportjára felmentést adhat.

A Magyar Nemzeti Bank e felhatalmazás alapján 122. és 123. sz. a. „megbízott pénzügyintézetekhez” intézett körlevelében több nagy-

jelentőségű rendelkezést hozott az érdekeltek tudomására. E rendelkezések közül a leglényegesebbek a következők:

Nem minden részvény-köpenyt kell legalább nyolc nap tartamára letétbe helyezni, hanem csakis azokat, amelyek a Budapesti Áru-és Értéktőzsdén jegyezve vannak és ezenkívül külön felsorolt 32 oly részvénytársaságát, amelyekről felteszi a Magyar Nemzeti Bank, hogy azok részvényeinek egyrésze külföldön van elhelyezve. Ennek következtében a kisebb jelentőségű vállalatok részvényköpenyeinek letétbehelyezése nem szükséges. Módot nyújtott ezenkívül a Magyar Nemzeti Bank arra is, hogy nemcsak a devizarendeletek értelmében ún. megbízott pénzügyintézet vehesse a részvényt őrizetbe, hanem megtehesse azt a Pénzügyintézeti Központ minden tagintézete is, azonban ez a megbízott pénzügyintézettel kell, hogy érintkezésbe lépjen.

Kényszerkölcsönszelvények beváltásánál a rendelet intézkedéseit szintén nem kell egyelőre alkalmazni.

Kétségtelen az is, hogy a külföldi részéről történő ajándékozashoz vagy a külföldiek utáni örökség elfogadásához is, ha az illető értékpapír a külföldön van, a Magyar Nemzeti Bank hozzájárulása szükséges. Belföldi tulajdonában lévő külföldön fekvő értékpapírok fedezetül-lekötéséhez szintén szükséges az engedély. — Ezzel kapcsolatban merül fel a kérdés, hogy a Magyar Nemzeti Bank hozzájárulása nélkül a belföldi a külföldön rá nézve megnyíló örökségről lemondhat-e?

A rendeletben foglalt tilalom vagy korlátozás megszegése kihágás és büntetés alá esik.

Hatályát veszti a 4960/1932. M. E. sz. rendelet 1. §-ában *d)* pont alatt foglalt az a rendelkezés, hogy a külföldi javára őrzött értékpapírlétnék külföldön lakó más személyre vagy más külföldi cégre átruházása nem esik engedély alá, továbbá a 4960/1932. M. E. sz. rendelet 1. §-ának *e)* pontja alatt foglalt az a rendelkezése, hogy nem kell engedély lejárt kamat-, vagy osztalékszelvény kiszolgáltatásához, ha a kiszolgáltatás ellenében a szelvény értékét pénzügyintézetnél vezetett vagy újonnan nyitott számlára fizetik be a külföldön lakó személy vagy külföldi cég javára.

A rendelet szerint tehát belföldi személy vagy cég külföldön lévő értékpapírjait külföldinek sem adhatja el, a Magyar Nemzeti Bank engedélye nélkül. Minthogy pedig a Nemzeti Bank engedélye nélkül külföldiek javára akár külföldi, akár belföldi pénzben fizetést teljesíteni tilos, abban az esetben, ha a belváltó helynél több letétbe helyezett vagy bemutatott bizonylat szerint őrizetben lévő címletek vagy pedig a bemutatott szelvények vagy ezek ellenértéke külföldit illetnek meg, az ellenértéket csak a Magyar Nemzeti Bank engedélyével lehet kifizetni. Addig is az ellenértéket a bemutatónak a beváltóhelynél, illetve a Magyar Nemzeti Bank által kijelölt megbízott pénzügyintézetnél vezetett zárolt belföldi számláján külön engedély nélkül le szabad fizetni. (M. N. B. 122. sz. körlevele.)

Az aranykészletek bejelentése és az aranyra vonatkozó jogügyletek korlátozása tárgyában 1935. március hó 6. napján hatályba lépett 2360/1935. M. E. sz. rendelet (B. K. 54. szám).

Magyarországon lakó természetes személyek, Magyarországon székhellyel, teleppel bíró jogi személyek és cégek, utóbbiak ha jogi személyiségük nincs is, külföldi cégek belföldi telepei, fiókjai, képviselői, 1935. március 20. napjáig bezárólag vagy a Magyar Nemzeti Bank főintézeténél kötelesek bejelenteni az 1935. március 6. napján *tulajdonukban vagy birtokukban lévő* (tehát letétként őrzött vagy kezelt) aranyat, vagy ugyanezen időpontig kötelesek a Pénzügyintézeti Központnak eladni. Arany alatt értendők a színarany, aranyötvetetek, törött arany és az aranygyűletek. Ide számítandók azok az arany-